

Esityksiä kansakouluopettajiston palkankorotuksesta.

Helsingin Kaupunginvaltuustolle.

Vähän yli kaksi vuotta sitten tekivät kaupungin kansakoulujen naineet ja myöhemmin myös naimattomat miesopettajat Kaupunginvaltuustolle anomuksen palkkaetujensa parantamisesta. Kansakoulujen johtokunta, jolta Valtuusto vaati lausuntoa naineitten opettajain anomuksesta, puolsi lämpimästi pyydettyä palkkojen korottamista. Asian uudistetussa käsittelyssä joulukuun 10 p:nä 1907 jätti Valtuusto asettamansa komitean tehtäväksi laatia ehdotuksen kaupungin kansakoulujen opettajain ja opettajatarten palkkojen yleisestä järjestämisestä. Hyvin todistavien perustelujen nojalla tämä komitea tuli siihen päätökseen, että opettajiston palkkaedut vaativat kiireellistä parantamista; ja teki komitea siinä tarkoituksessa erinäisiä ehdotuksia, joita kansakoulujen johtokunta siltä vaaditussa lausunnossa puolsi. Joulukuun 17 p:nä 1908 asiata taas Valtuustossa käsiteltäessä jäi kuitenkin ehdotettu palkkainparannus toistaiseksi täytäntöön panematta, mutta Valtuusto päätti yhden komitean jäsenen, professori Th. Homénin, ehdotuksen mukaan asettaa ammattimieskomitean miettimään, eikö kansakoulujen luokilta voitaisi tunteja vähentää, yhteisopetusta laajemmin toimeenpanna ja opettajain opetusvelvollisuutta lisätä.

Sekä herra Homénin ehdotuksesta että Valtuuston viimeksi mainitusta päätöksestä näkyy kyllä selvästi, että on aikomus vastaisuudessa parantaa opettajiston taloudellista asemaa lisäämällä heidän opetusvelvollisuuttaan. Mutta sen kautta on palkka-asiaa kytketty vaikeaan ja erinomaisen tärkeään kasvatus- ja opetusopilliseen kysymykseen koko koululaitoksen perinpohjaisesta muovailemisesta, jonka toteuttaminen tulisi vaatimaan vuosikymmenien ajan, jos sitä koskaan voidaankaan toteuttaa. Yhtä epävarmaa on, saavatko nyt toimeensa olevat opettajat senkautta eläessään nähdä taloudellisen asemansa parantumista. Kuitenkin ovat ne olot, joissa opettajisto, erittäinkin perheenelättäjät meistä, elää, sellaiset että pikainen parannus on tarpeen. Emme tahdo uudistaa niitä elinkustannuslaskelmia, jotka olemme tehneet anomuksessamme toukokuun 28 päivältä 1907, emmekä toistaa niitä perusteluja jotka ovat Valtuuston asettaman komitean mietinnössä (Helsingin Valtuuston asiakirja N:o 39 v. 1908), vaan pyydämme ainoastaan saada huomauttaa, että vuokra- ja elinkustannukset Helsingissä ovat siitäkin saakka yhä kohonneet, ja että vastuullinen työmme sekä velvollisuus itseämme ja perheitämme kohtaan pakottavat meitä uudestaan kääntymään Herrojen Valtuusmiesten puoleen pyytäen palkkaetujemme parantamista.

Kun kysymys kansakoulumme uudestaanjärjestämisestä edelleen on pohdinnan alaisena sitä varten asetetussa komiteassa, lieenee Herroille Valtuusmiehille mahdollista läheisessä tulevaisuudessa lopullisesti järjestää opettajiston palkkausolot. Mutta kun korjauksen tarve tässä on niin kipeä, uskallamme kunnioittaen ehdottaa, että Valtuusmiehet sen sijaan järjestäisivät asian väliaikaisesti, ja saamme me allekirjoittaneet, jotka puhumme vain miesopettajain puolesta, täten kääntyä Herrojen Valtuusmiesten puoleen nöyrällä esityksellä, että meille myönnettäisiin vuoden 1910 alusta lähtien väliaikaista palkanlisää, siten että sen määrä on 300 markkaa vuodessa opettajille ensimmäisessä palkkaluokassa, 500 markkaa opettajille toisessa, 700 markkaa opettajille kolmannessa ja 900 markkaa vuodessa opettajille neljännessä palkkaluokassa.

Helsingissä lokakuun 5 p:nä 1909.

R. Liukkonen.
 Pekka Kalervo.
 W:m Sippola.
 F. Sirelius.
 E. F. Pihlström.
 Viktor Helenius.
 M. Thors.
 Botolf Björkman.
 Oskar Dannholm.
 A. U. Huotinen.
 Edv. Hedman.
 A. G. Sigfrids.
 B. V. Stenvall.
 Bruno Holmström.
 Ivar Ekberg.
 Mika Heikel.
 K. H. Paasikallio.
 E. Paalanen.
 Artur Hedlund.
 Johannes Repo.
 Otto Kotilainen.
 A. Noponen.
 K. F. Palomäki.
 Heikki Karvonon.
 F. E. Forsman.
 Ernst Stenfeldt.
 Ludvig Merus.
 Algot Jansson.
 John Lindfors.

F. Vikstedt.
 V. Weissmann.
 Rich. Malmberg.
 Selim Bäcklund.
 Mikael Strömstén.
 Johannes Wendell.
 Alfred Bjön.
 Nestori Wirtanen.
 Otto Lappalainen.
 J. U. Autonen.
 Oscar Rosenqvist.
 Eemeli Kunnas.
 A. Kohonen.
 S. Peltola.
 Fridolf A. Salola.
 K. A. Frejborg.
 Ivar Wihlman.
 Adolf Kronström.
 Ad. Nordman.
 Karl Lindh.
 Alex. Slotte.
 Gustaf Andersson.
 Viktor Allardt.
 A. Lindholm.
 Joonas Vuolle-Apiala.
 K. A. Bäckman.
 Kaarlo Ahtiala.
 A. Wäre.

Herroille Valtuusmiehille.

Saatuamme sanomalehdistön kautta tietä, että meidän miestoverimme ovat kääntyneet Herrojen Valtuusmiesten puoleen pyytäen väliaikaista 300: —, 500: —, 700: — ja 900: — palkanlisäystä, olemme me naisopettajat pakotetut, vaikka pidämmekin nykyistä aikaa jotenkin sopimattomana tällaisten kysymysten käsittelyyn, esittämään seuraavaa:

Herrojen Valtuusmiesten jouluk. 10 p. 1907 asettamassa komiteassa, joka sai tehtäväkseen selvittää Helsingin kansakoulujen mies- ja naisopettajien palkkojen järjestämistä, ja jonka työ valmistui marrask. 11 p. 1908, lausui sen naisedustaja vastalauseessa N:o 2 (liitetty N:o 39 Valtuuston 1908 vuoden asiapapereihin) naisopettajien kesken vallitsevan mielipiteen, että yleinen palkkojen parantaminen olisi hyvin suotava sekä että naisopettajien palkat olisivat korotettavat yhtä suuriksi kuin miesopettajienkin, koska heillä on sama työ, sama edesvastuu, sama pätevyys ja he valmistusaikanaan ovat samassa määrin yhtä velkaantuneet. Samalla kannalla olemme me yhä vieläkin ja pyydämme siksi huomauttaa, että jos Herrat Valtuuston jäsenet katsovat voivansa parantaa palkkoja, niin meidän naisopettajien, jotka alamme työmme 400: — pienemmällä palkalla ja 15 vuoden kuluttua saamme 600: — vähemmin kuin miestoverimme, meidän naisopettajien etupäässä pitäisi tulla palkan lisäyksestä osallisiksi. Myöskin me saamme tuntea korotettujen vuokrien ja kallistuneiden elintarpeiden seurauksia, myöskin meillä on raskaat perhe-elatus velvollisuudet; toiset ovat leskiä, joilla on alaikäisiä lapsia, toiset ovat ikäisten vanhempiensa ja nuorempien sisaruksien ainoa tuki ja ylläpitävät heille kotia, toiset, eikä suinkaan aivan pieni luku, ovat takäläisten kansakoulunopettajien vaimoja ja jakavat heidän kanssaan perheen elättämishuolet ja kustannukset.

Yllä esitettyjen syiden nojalla pyydämme me allekirjoittaneet siis että ylemmän kansakoulun naisopettajien palkat tehtäisiin yhdenvertaisiksi miesopettajien palkkojen kanssa.

Ja että alemman kansakoulun opettajien palkat korotettaisiin samassa suhteessa. Helsingissä 19 p. lokakuuta 1909.

Alma Andberg.
Signe Björkell.
Helmi Kapari.
Aura Keinänen.
Berta Mahlberg.
Greeta Kataja.
Hilma Jaakkola.
Fanny Rosberg.
Elin Granholm.

Julia Studd.
Iida Blomkvist.
Agda Allardt.
Fanny Johansson.
Anni Koljonen.
Sofie Lithenius.
Maria Stenberg.
H. Aminoff.
M. Lönnbäck.

R. Sagulin.
Jenny Puuska.
Toni Forss.
Emmi Voionmaa.
Anna Grönroos.
Sylvi Weikkola.
Rosa Tallqvist.
Elsa Sanmark.
Lydi Lindgren.
Anna Björkell.
Olga Wegelius.
Fanny Lagerström.
Irene Frelander.
Gärda Stenfeldt.
Anni Niklander.
Anna Colérus.
E. Theslöf.
Elin Vikman.
Ingrid Grönberg.
Erika Ahlgren.
Sanni Leimu.
Anna M. Stenberg.
Anni Wikstén.
Anna Sarlin.
Lina Enroth.
Aino Hassinen.
Hildur Lindeqvist.
E. v. Wright.
Anni Vuolle-Apiala.
M. A. Södergren.
O. Winter.
Olga Ikonen.
Hanna Hellén.
Anna Peltola.
Hilja Koskinen.
Jenny Hedengren.
Alma Genetz.
Phebe Candolin.
Jenny Fredenberg.
Dagmar von Nandelstadt.
Ingrid Renfors.

A. Långström.
Ina Brotherus.
H. Åkerman.
R. Wallén.
Eva Lindström.
Hanna Bergh.
Olga Moberg.
Hilma Thorman.
Kainu Pantsar.
Laura Hagan.
H. Genetz.
E. Dahlberg.
A. Lampén.
Agnes von Konow.
Aino Haapio.
Maikki Molander.
Tyyne Jyrhämä.
Elsi Ekholm.
Hilma Ekholm.
Elin Häggman.
A. Sederholm.
K. Stenius.
Elina Sirelius.
A. Hultin.
Toini Paananen.
Oma Oksanen.
Katri Erander.
Hanna Holm.
Berith Porthan.
Alli Reima.
Martta Valio.
Hilja Widenius.
Linda Pykkänen.
Aku Ahnger.
Sigrid Nygrén.
H. Paqvalén.
Maija Konttinen.
Anna E. Stenberg.
Hanna Lucander.
Anna Reuter.
F. Tavaststjerna.

Wilma Stadius.
Hilja Pesonen.
Anni Hirn.
Anna Hyvärinen.
Aggi Lappalainen.
Mandi Ekholm.
Alma Järnefelt.
A. Lagus.
Hanna Hellsten.
A. Richter.
Paula af Heurlin.
Anna Tavaststjerna.
Anna Anthoni.
Sanni Karppila.
S. Paasikallio.
I. Malm.
Olga Oinola.
Maiju Kantele.
Aina Johansson.
Irène Cajander.
Josefina Carlborg.
Selma Fredenberg.
Hilja Salola.
Lovisa Oinola.
Selma Kohonen.
Iida Molander.
Olivia Sigfrids.
Iida Hannikainen.
Minna Forss.

Ida Manninen.
Lyydi Sundberg.
Sirkka Karvonen.
Dagmar Müller.
Anna Friberg.
Maikki Friberg.
Lina Franck.
Fanny Hohenthal.
Antoinette Ingman.
I. Wegelius.
Valborg Sarlin.
Oiva Paasikallio.
Aina Malmberg.
Ellen Nervander.
Ingrid Granholm.
Emilie Öhberg.
Olga Roschier.
Anni Manninen.
Anni Frelander.
Gerda Winstén.
Signe Ekman.
Selma Hirn.
Bertha Paqvalén.
Anna Frick.
Anna Englund.
Ingeb. Hellén.
Sofia Streng.
Linda Kunnas.

HELSINGIN KAUPUNGIN KANSAKOULUJEN**JOHTOKUNTA**

*Helsingissä,
Joulukuun 1 p:nä 1909.*

Kaupunginvaltuustolle.

N:o 42.

Lähetteellään viime lokak. 19 p:ltä ovat Herrat Valtuusmiehet kehoittaneet Johtokuntaa antamaan lausunnon kahdesta palkanparannusta koskevasta eri hakemuksesta, joista toisen on allekirjoittanut 56 kaupungin kansakoulujen opettajaa ja toisen 157 opettajatarta. Tämän johdosta saa Johtokunta kunnian esittää seuraavaa.

Opettajain hakemus, jonka jättäminen on antanut opettajattarille aiheutta anoa puolestaan palkanlisäystä, perustuu otaksumiseen, että opettajakunnan palkkojen lopullinen järjestäminen ei tätä nykyä ole mahdollinen, koska se komitea, jolle Herrat Valtuusmiehet viime tammik. 19 p:n kokouksessa olivat antaneet toimeksi selvittää erinäisiä opettajiston palkkauskysymyksen yhteyteen kuuluvia kysymyksiä, ei vielä ole antanut mietintöään, ja tarkoittaa tämä hakemus sentähden ainoastaan väliaikaisiin toimenpiteisiin ryhtymistä. Kuitenkin tietää Johtokunta, joka kokonaisuudessaan on kuulunut mainittuun komiteaan, että komitean mietintö tulee jätettäväksi Herroille Valtuusmiehille parin viikon kuluttua, ja että komitea ei ehdota ryhdyttäväksi minäänlaisiin toimenpiteisiin, jotka vaatisivat lopullisen palkausjärjestelyn lykkäystä. Tämän vuoksi katsoo Johtokunta asiakseen lausua mielipiteenään, ettei kansakouluopettajiston palkauskysymystä olisi ratkaistava väliaikaisesti vaan lopullisesti. Viitaten sekä sen mietinnön perusteluun, jonka lokak. 31 p:nä 1908 oli antanut se komitea, jonka Valtuusto oli jouluk. 30 p:nä 1907 asettanut käsittelemään kaupungin kansakouluopettajiston palkanparannuskysymystä, kuin myöskin Johtokunnan asiasta antamaan, kahden vastalauseen seuraamaan lausuntoon jouluk. 9 p:ltä 1908, saa Johtokunta kunnian ehdottaa, että Valtuusto hyväksyisi viimeksimainitun komitean ehdotuksen Johtokunnan ehdottamalla muodostelulla. Johtokunta pyytää sentähden, että Herrat Valtuusmiehet päättäisivät:

1:o että kaikki kunnan kansakoulujen opettajat ja opettajattaret tammikuun 1 p:stä 1910 lähtien tulevat nauttimaan palkanparannusta siten, että peruspalkka ylemmän kansakoulun opettajalle ja opettajattarelle määrätään 2,500 markaksi ja alemman kansakoulun opettajattarelle 2,000 markaksi, sekä että heille tähän asti sovelletun periaatteen mukaisesti 5, 10 ja 15 vuoden palvelusajan jälkeen annetaan korotusta 20 %, 20 % ja 10 % peruspalkasta;

2:o että niille opettajille ja opettajattarille, jotka ovat tai ovat olleet naimisissa ja joilla on yksi tai useampia alaikäisiä lapsia sekä ovat perheensä pääasiallisia elättäjiä, ja joiden vaimo tai mies ei ole kunnan palveluksessa, myönnetään ja pysytetään palkanlisää vuokraavun muodossa 300 mk, mikä apu sittemmin jokaisessa palkankorotuksessa lisätään 150 markalla, niin että se 15 vuoden palvelusajan jälkeen tekee 750 mk; sekä

3:o että kunta suorittaa niitten opettajain puolesta, jotka eivät nauti vuokra-apua, vuotuiset maksut kansakoulunopettajain leski- ja orpokassaan, tehden 80 mk kutakin kohti.

Lähetekirjat palautetaan samalla.

Kansakoulujenjohtokunnan puolesta:

A. Wallensköld.

T. Järnefeldt.

HELSINGIN KAUPUNGIN

RAHATOIMIKAMARI.

Joulukuun 11 p:nä 1909.

Helsingin Kaupunginvaltuustolle.

N:o 548.

Lähetteellä tämän jouluk. 6 p:ltä on Rahatoimikamaria kehoitettu antamaan lausuntonsa Helsingin kaupungin kansakoulujen Johtokunnan lausunnon johdosta, joka koskee kaupungin kansakoulujen sekä opettajain että opettajatarten tekemää kahta eri palkanparannusanomusta. Kuten Johtokunnan lausunnosta käy ilmi, valmistaa Kaupunginvaltuuston asettama komitea nykyään mietintöä erinäisten opettajiston palkkauskysymyksen yhteydessä olevain kysymysten selvittämiseksi. Tätä mietintöä ei komitea liene vielä lopullisesti käsitellyt, mutta voidaan edellyttää, että se parin viikon kuluessa voidaan painattaa ja Valtuusmiehille jakaa. Asiain näin ollen ja kun opettajakunta edellämäinuituissa hakemuksissa ei ole esittänyt minkäänlaisia uusia perusteita niiden lisäksi, jotka asiata viime vuonna käsiteltäessä esitettiin sekä lokak. 31 p:nä 1908 asiasta annetussa komitean mietinnössä (K.V:ston pain. asiak. N:o 39

että Kansakoulujenjohtokunnan kirjeessä saman vuoden jouluk. 9 p:ltä (K.V:ston pain. asiak. N:o 51) ei Rahatoimikamari, jolla edelleen on kysymykseen nähden sama kanta, jota lähemmin selvitetään Kamarin kirjeessä jouluk. 10 p:ltä 1908, ole katsonut olevan painavaa syytä puoltaa enemmän toista kuin toistakaan anomusta. Kamari on katsonut tämän hylkäävän kannan tällä kertaa sitäkin enemmän perustelluksi, kun Valtuuston vaatimaa selvitystä erinäisistä opettajakunnan palkkauskysymyksen yhteydessä olevista kysymyksistä ei vielä ole saatu, jonka tähden on turhaa tällä kertaa ratkaista voidaanko ja missä määrin pyydettyjen korotusten katsoa olevan käsillä oleviin seikkoihin perustuvia tai ei. Tosin esittää Kansakoulujenjohtokunta, että useinmainittu komitea ei tule ehdottamaan minkäänlaisiin toimenpiteisiin ryhtymistä, jotka vaatisivat lopullisen palkkausjärjestelyn lykkäystä, mutta tällä lausunnolla ei ole mitään merkitystä, kun toistaiseksi puuttuu selvitystä sanotun palkkausjärjestelyn perusteesta. Kysymys on tällä haavaa itse asiassa täydelleen samalla kannalla kuin vuosi sitten, jolloin Valtuusto hylkäsi samanlaisen hakemuksen, mutta samalla antoi useinmainitun komitean toimeksi ottaa harkittavakseen, eikö kansakoululuokkien tuntimäärää voitaisi vähentää, yhteisopetusta ottaa laajemmin käytäntöön ja opettajakunnan opetusvelvollisuutta lisätä. Rahatoimikamari ei voi käsittää etteikö se selvitys, joka juuri mainitussa tarkoituksessa tulee kohdokoin annettavaksi, vaikuttaisi melkoisessa määrin palkkausjärjestelykysymykseen kokonaisuudessaan, siitä huolimatta, mitä ehdotuksia toimenpiteiksi komitea lieneekin katsonut asiakseen ehdotta.

Siihen katsoen, että tämä kysymys on täydelleen samassa tilassa kuin vuosi sitten, kuin myöskin että Kaupunginvaltuusto silloin katsoi lisäselvityksen tarpeelliseksi, ennenkuin asia voitaisiin ottaa lopullisesti harkittavaksi ja kun Rahatoimikamari on käsittänyt että lähetteellä oli tarkoitettu saada Kamarin lausunto ennen kulunkiarvioehdotuksen loppukäsittelyä, saa Rahatoimikamari kunnioittaen esittää että Kaupunginvaltuusto päättäisi

hyljätä tällä kertaa kaupungin kansakoulujen erinäisten opettajain ja opettajatarten palkanparannusta koskevat hakemukset.

Lähetekirjat palautetaan samalla.

Rahatoimikamarin puolesta:

Carl Nummelin.

Georg Estlander.